

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

вул. І. Франка, 19, м. Київ, 01601
телефон 235-23-78 факс 235-32-57
E-mail: info@mincult.gov.ua

№

На № 20.11.2014 374/7-4/55-14 Foi+request-2616-ва5а2772@dostup.pravda.com.ua

Шановна пані Комісар!

На Ваш запит від 18.11.2014 Мінкультури надає Концепцію наукового забезпечення розвитку галузі культури на період до 2020 року, затверджену наказом Міністерства культури України 10.10.2014 № 847.

Додаток: на 4 арк.

З повагою

Заступник Міністра

Ольга

О. П. Журавчак

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

10.10.2014

847

НАКАЗ

(дата)

№

м. Київ

Про затвердження Концепції
наукового забезпечення розвитку галузі
культури на період до 2020 року

Відповідно до пункту 3 Порядку формування і виконання замовлення на проведення фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та виконання науково-технічних (експериментальних) розробок за рахунок коштів державного бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1084,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Концепцію наукового забезпечення розвитку галузі культури до 2020 року, що додається.
2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Журавчака О. П.

Міністр

МІНІСТЕРСТВО
КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
З ОФІЦІЙНОЮ ЗАПМОЮ

Є. М. Нищук

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства культури України
від «10» жовтня 2014 р. № 847

Пріоритетні напрями наукового забезпечення

1. Підвищення ролі галузевих наукових установ у процесі наукового забезпечення галузі культури

КОНЦЕПЦІЯ
наукового забезпечення розвитку галузі культури
на період до 2020 року

Праембула

Зміна моделі та проритетів культурного розвитку вимагає нових управлінських та методологічних підходів, які включають у себе успішний світовий досвід, спираючись на універсальні цінності, використовували б здобутки та можливості національної культури й сприяли б реформуванню соціально-культурного середовища й галузі культури.

Відповідно до останніх міжнародних документів у сучасному суспільному і сталому розвитку роль культури займає центральне місце. Відповідно підвищується роль наукового забезпечення сфери культури.

Суспільно-економічні зміни, що відбуваються в світі та соціальні трансформації в Україні породжують потребу в якісно новому науковому підході до формування засад культурної політики в Україні.

Ця Концепція є обов'язковим і нездійснім інструментом реалізації стратегії розвитку культури до 2020 року. Вона розиває основні положення наукового забезпечення галузі до 2020 року, уточнюючи і доповнюючи їх з врахуванням нових вимог сучасності і викликів.

Мета

Реалізація визначених Концепцією стратегічних напрямів розвитку наукового забезпечення галузі культури покликана сприяти:

- підвищенню рівня прикладних досліджень, посиленню їх міждисциплінарного характеру, подальшому розвитку конкурсних засад планування науково-дослідних робіт;
- підвищенню ефективності та прозорості використання бюджетних коштів, що спрямовуються на фінансування наукової і науково-технічної діяльності, посиленню конкурентних засад фінансування досліджень, залучення докторів наукових котшів;
- якісному розвитку інфраструктури досліджень, поширенню їх матеріально-технічного та інформаційного забезпечення;
- розвитку кадрового потенціалу галузевих наукових закладів, залучення до наукових установ талановитої молоді;
- подальшій інтеграції галузевої науки до міжнародного наукового співробітництва.

- Завдання:**
- отримання нових знань та виконання актуальних прикладних досліджень, що сприятимуть культурному розвитку України;
  - розширення наукової діяльності галузевих наукових установ, забезпечення їх ключової ролі в здійсненні наукового прогнозування розвитку культури, суспільства, науки.

- Заходи:**
1. Забезпечити формування та своєчасне оновлення переліку проритетних напрямів та найважливіших проблем прикладних досліджень і врахування зазначеного переліку при формуванні та науковому аналізі тематики прикладних досліджень. У досконалити діяльність Науково-експертної комісії Мінкультури з наукового аналізу тематики та звітності прикладних та фундаментальних досліджень.
  2. Проводити оперативний перегляд, актуалізацію та оптимізацію планів науково-дослідних робіт галузевих наукових установ з урахуванням тенденцій розвитку світової науки та проритетних напрямів розвитку науки і техніки в Україні.
  3. Обґрунтувати перед Кабінетом Міністрів України необхідність підвищення рої галузевої науки та наукових досліджень у формуванні науково-експертному забезпеченні та культурно-освітнього розвитку регіонів.
  4. Забезпечити здійснення актуальних та інноваційних наукових досліджень та розробок, а саме:

- розробки, пов'язані з забезпеченням широкого доступу суспільства до культурних надбань (зокрема, спрямовані на розвиток сучасних форм культурно-мистецької діяльності, на дослідження культурних практик та сложування культурних товарів і послуг в сучасному українському суспільстві, на розширення застосування новітніх інформаційних технологій у сфері культури і мистецтв);
- розробки, спрямовані на наукове обґрунтування державної стратегії розвитку культури, основних напрямів культурної політики держави, зокрема – на розроблення пропозицій щодо власкоаналення правової та інституційної бази розвитку культури;
- дослідження та розробки, що сприяють створенню якісного і різноманітного вітчизняного культурно-мистецького продукту та його поширенню серед якнайшиших верств українського суспільства, а також поза межами України;
- дослідження та розробки, спрямовані на збереження, пристосування та ефективне використання культурної спадщини (матеріальної та нематеріальної), на розвиток і модернізацію музеїйної справи;

- дослідження та розробки, спрямовані на виявлення тенденцій і проблем розвитку різних видів і жанрів мистецтв в Україні, на посилення й урізноманітнення державної підтримки сучасної мистецької творчості;
  - дослідження та розробки, що сприяють розвитку етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності всіх корінних народів і національних меншин, збереженню та розвитку її етнокультурного різноманіття;
  - дослідження й розробки, що забезпечують формування і реалізацію державної мовної політики, сприяють підтримці міжконфесійного діалогу і злагоди в українському суспільстві;
  - дослідження економічних проблем культури, форм господарювання та фінансування культурно-мистецьких організацій та проектів, розробка конкретних рекомендацій для органів державної влади щодо вдосконалення згаданих форм та механізмів фінансування, щодо шляхів поліпшення фінансово-економічного становища галузі;
  - дослідження проблем культурно-мистецької освіти та підготовки професійних кадрів для галузі культури, а також проблем естетичного виховання літей і молоді;
  - дослідження проблем художнього аматорства, народного мистецтва та традиційної культури, розвитку художніх промислов і ремесел;
  - дослідження міжнародних культурних з'єзків, процесів інтеграції української гуманітарної науки у світовий інтелектуальний простір.
- 5. Активізувати співтачання міжнародних культивувальних установ з Комітетом з питань культури і духовності, Комітетом з питань наук і освіти та іншими профільними комітетами Верховної Ради України, що мають відношення до формування культурної політики та науково-технічної сфери.**
- 6. Постили міжгалузеві наукові з'єзки, в тому числі шляхом більш активного застачення до наукових рад фахівців Міністерств, відомств та науково-виробничих підприємств і широкої участі науковців.**
- 7. Поступення ролі регіональних наукових та освітніх установ галузі культури шляхом розвитку горизонтальних партнерських з'єзків.**
- 8. Систематично проводити спільні наукові заходи з галузевими акаадеміями наук, Мінкультури, зарубіжними акаадеміями наук, Громадськими і творчими організаціями, університетами та іншими науковими і культурними центрами.**

2. Підвищення ефективності наукових дослідень, розвиток форм і методів їх організації

Завдання:

- підвищення ефективності наукових досліджень, а також стимулування творчої активності дослідників;
- пріоритетний розвиток міждисциплінарних досліджень;
- на підставі Моніторингу та аналізу сучасних тенденцій розвитку галузі культури розробка рекомендацій, які відповідають вимогам і потребам сучасного українського суспільства.

Заходи:

1. Забезпечити збільшення частки науково-дослідних робіт, фінансування яких здійснюється на конкурсній основі.
2. Стимулювати науковців оприлюднювати результати наукових досліджень у фахових виданнях, що віднесені до міжнародних рейтингових видань.

3. Постилення кадрового забезпечення

Завдання:

Створення умов для затулення молодих, перспективних та кваліфікованих працівників.

Заходи:

1. Виробити ефективну кадрову політику, реалізація якої стимулюватиме професійне зростання, забезпечить ротацію кадрів, створить умови для кар'єрного зростання науковців.
2. Розробити комплекс заходів, спрямованих на надання фінансової підтримки дослідженням молодих учених.

4. Поліпшення умов виконання досліджень

Завдання:

- концентрація ресурсів на найбільш перспективних напрямах прикладних досліджень;
- вирішення проблеми докорінного поліпшення матеріально-технічного та інформаційного забезпечення наукових досліджень.

Заходи:

1. Розробити пропозиції щодо фінансування наукових установ Мінкультури з урахуванням відповідності рівня їх наукових досліджень світовим тенденціям та стандартам, результативності їх діяльності порівняно з однопрофільними установами.
2. Поліпшення фінансування, спрямованого на закупівлю нового обладнання та модернізацію наявного обладнання.

5. Розширення участі наукових установ Мінкультури у міжнародному науковому і науково-технічному співробітництві

Завдання:

- Активізація міжнародного наукового співробітництва України, забезпечення її повноцінного входження до світового наукового співтовариства.
- Заходи:
- 1. Розвиток спільних конкурсів з міжнародними організаціями.

9. Очікувані результати

- 2. Розвиток міжнародних контактів з профільними організаціями.
- 3. Здійснення спільних проектів з міжнародними організаціями.
- 4. Забезпечити доступ до зарубіжних баз реферативної наукової інформації.
- 5. Активізувати участь вчених у міжнародних проектах, результати виконання яких мають важливе значення.

6. Визнання суспільством галузевої науки

Завдання:

Нагодження зв'язків з громадськістю щодо інформування суспільства спрямованої на формування в громадській думці позитивного іміджу галузевої науки та авторитету науки, пропаганду досягнень.

Задачі:

Покращити інформування суспільства про результати діяльності галузевої науки (конференції, круглі столи, презентації, лекції, публічні виступи, веб-сайти тощо).

7. Способи реалізації поставлених завдань

Високий науковий та методологічний рівень досліджень та розробок у галузі культури, їх прикладна ефективність мають забезпечуватись шляхом реалізації низки організаційних заходів:

- взаємодія між різними елементами в системі галузевої науки (Національної академії мистецтв, галузевих науково-дослідних установ, наукових підрозділів вищих навчальних закладів культури і мистецтв);
- просорість прийняття рішень щодо формування тематики науково-дослідних розробок та їх фінансового забезпечення;
- публічність та забезпечення інформаційної доступності результатів науково-дослідної діяльності;
- ефективність впровадження результатів науково-дослідних робіт.

**Директор Департаменту мистецтв
та навчальних закладів**

П. М. Білан

Реалізація положень цієї Концепції сприятиме виконанню визначених вище цілей у науковому забезпеченні галузі:

- підвищення рівня прикладних досліджень;
- посилення ролі міждисциплінарних досліджень;
- підвищено ефективності та прозорості фінансування наукових досліджень;
- поглиблена інфраструктури досліджень шляхом розвитку горизонтальних партнерських зв'язків;
- розвитку кадрового потенціалу галузевих наукових закладів, залуччено до наукових установ талантовитої молоді;
- інтеграцію галузевої науки до міжнародного наукового співтовариства.

8. Основні механізми реалізації Концепції

Успішна реалізація Концепції буде здійснюватись завдяки таким механізмам:

- планування наукових розробок відповідно до вимог і потреб галузі;
- координування здійснення наукових досліджень з метою підвищення ефективності отримання наукових знань та їх запровадження у галузі;
- моніторинг здійснення науково-дослідних робіт для поповнення ефективності їх виконання.